

Fortolkning af en Mængde Love, ikke mindst de mange Dyrtidslove, vi nu har faaet, en hel Mængde Bevillingssager, f. Eks. om fri Proces, om en Proces er af en saadan Natur, at der kan anses for at være rimelig Grund til at anlægge den; det er nemlig Betingelsen for at faa fri Proces.

Hvorledes kan, maa jeg spørge, en ikke juridisk uddannet Amtmand skønne over den Slags Ting? At han ogsaa har at gøre med en Mængde Sager angaaende Sundhedsvæsenet og Skoledirektionssager og en hel Mængde vigtige Stempelsager, som slet ikke kan afgøres af Folk, der ikke har grundig Uddannelse paa det juridiske Omraade med Hensyn til Formueretten, skal jeg kun lige indskyde.

Jeg vil spørge, om det er at sætte de saglige Hensyn øverst at slaa en Streg over alle disse Forretninger for at følge et eller andet Eksempel fra Udlandet eller en eller anden Teori om, at det ikke skal komme an paa Eksamen. Jeg synes, det er en meget mærkelig Maade at afgøre et saa vigtigt Spørgsmaal paa.

Jeg kan give det ærede Medlem fra Slagelse (H. P. Hansen) fuldkommen Ret i, at Eksamen og Fagprøve ikke er nok, og at der er adskillige temmelig uduelige Folk, som har Eksamen og Fagprøve. Omvendt er der mange udmærkede duelige Mennesker, som gør fortrinlig Fyldest paa mange forskellige Omraader, som aldrig har taget en eneste Eksamen. Men jeg vil sige, at naar Stillingen ifølge sin Natur forudsætter indgaaende Kendskab til et eller andet Omraade, det være sig af teknisk, juridisk eller anden Natur, maa man sikre sig, at den, der udnævnes, har disse Kundskaber, og det kan man kun sikre sig gennem de af Staten indrettede og kontrollerede Eksaminer.

Derfor maa jeg hævde, at Eksamen, saa længe Forholdet ligger, som det gør, bør kræves af den, der udnævnes. Hvis man ser paa Forholdet i fremmede Lande, vil man se, at man der i vidt Omfang beklager sig over, at man ved Embedsbesættelser ikke tager saglige Hensyn, men tager mere eller mindre politiske Hensyn, saaledes at veltjente Politikere, veltjente Partifæller kan gøre sig Haab om Retræteposter naar de er i Overensstemmelse med den siddende Regering. Vi har uhyggelige Eksempler af den Art fra Amerika; det forekommer mig ikke, at man skulde slaa ind paa en Bane, som i hvert Fald kan føre i den Retning. Vi ønsker alle, at Embedsbesættelser skal foregaa saa upar-

tisk som muligt, og at man tager det størst mulige Hensyn til Sagkundskaben; men saa er det en stor Fare at slaa en Streg over dette paa den Maade, som det foreliggende Lovforslag gør.

Naar der henvises til Forholdene i Sverige og Norge, vil jeg gøre opmærksom paa, at Forholdene i Sverige aldeles ikke er analoge med dem i Danmark. Og om man just i Norge har gjort saa særdeles udmærkede Erfaringer ved at besætte vigtige Embeder med Politikere i Stedet for med Folk, der er uddannede med den paagældende Gerning for Øje, tror jeg, man i meget høj Grad kan have Grund til at betvivle.

Jeg vil slutte mig til Ønsket om en Udvalgsbehandling, men jeg kan ikke love den højtærede Minister en velvillig og hurtig Udvalgsbehandling; jeg vil tværtimod anbefale en saglig og grundig og meget kritisk Behandling af dette overmaade slet motiverede Lovforslag.

Indenrigsministeren (Rode): Den ydre Foranledning til, at dette Lovforslag er blevet fremsat, blev nævnt af det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen), nemlig de Forhold, som har gjort det nødvendigt for Ministeriet at foreslaa en Ordning for Sønderjylland, hvorefter juridisk Eksamen ikke krævedes til Besættelse af Amtmandsembeder der. Et Forslag herom har fundet fuld Tilslutning i det sønderjyske Udvalg. Foranledningen til Lovforslaget har da været et almindeligt Ønske om ikke at tilvejebringe særlige Forhold i Sønderjylland.

Men bag denne særlige Foranledning til Lovforslagets Fremsættelse ligger den almindelige Opfattelse, som jeg maa antage har stigende Tilslutning i vort Folk, at man overfor Spørgsmaal af den Art maa undersøge, om de fra gammel Tid krævede specielle Eksamensbetingelser er begrundede overfor den nutidige Udvikling. Det er nu paa ingen Maade saaledes, at Faguddannelse ikke er nødvendig i mange Stillinger. Der vil være en Række af Stillinger, hvor den juridiske Eksamen og Uddannelse er en absolut Nødvendighed. Spørgsmaalet er kun, om den ogsaa er en Nødvendighed for Amtmandsembedet, saaledes som dette nu er, og om ikke Begrænsningen paa anden Maade virker uheldig.

I saa Henseende maa jeg mene, at hvad angaar Amtmandsembedernes Besvarelse af de Spørgsmaal, som Indenrigsministeriet forelægger dem vedrørende lokale Sager, vil